

AMERIŠKA DOMOVINA

(JAMES DEBEVEC, Editor)

6117 St. Clair Ave. Cleveland 3, Ohio
Published daily except Saturdays, Sundays and Holidays

NAROČNINA

Za Zed. države \$8.50 na leto; za pol leta \$5.00; za četrt leta \$3.00.

Za Kanado in sploh za dežele izven Zed. držav \$10.00 na leto. Za pol leta \$6.00, za 3 mesece \$3.50.

SUBSCRIPTION RATES

United States \$8.50 per year; \$5.00 for 6 months; \$3.00 for 3 months.

Canada and all other countries outside United States \$10 per year, \$6 for 6 months, \$3.50 for 3 months.

JANUARY						
SUN	MON	TUE	WED	THU	FRI	SAT
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29

Entered as second-class matter January 6th 1938, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3rd 1879.

88 No. 1 Monday, Jan. 3, 1949

Titova SOS politika

Med prazniki smo brali, da je Tito končno priznal, da ga je boj kot držav izma železne zavese prisilil, da poizkuša doseči kakršnekoli trgovske sporazume z državami kapitalističnega zapada, da reši svoje gospodarstvo. Tito je parlamentu, ki ni parlament ampak skupina komunističnih izbrancev, ki proti volji naroda določajo postavbe v Jugoslaviji, povedal, da je sedaj konec s trgovskimi zvezami z deželami sovjetskega bloka in da se Jugoslavija mora ozirati za pomoč na zapadu. Jugoslovanska komunistična stranka je že prej delala na to, da se s trgovanjem z zapadnimi deželami nekako reši ali si vsaj podaljša življenje na oblasti. Zato je bila sklenjena trgovska pogodba z Anglijo pod pogoji, ki so jih še nedavno Titovi zastopniki smatrali za nesprejemljive.

Ta značilna sprememba v zunanjih odnosih titovske Jugoslavije ni presenetila tistih, ki so od vsega početka sodili, da je spor med Titom in Moskvo res spor in na tej osnovi cenili Titove prve korake po obdobju, ki jo je nad njim izrekla Kominforma. Tito je že takrat zagrešil hudo izdajstvo komunistične fronte in skupnosti, bil zato izključen in obsojen. Skušal se je rešiti še potem. Dokazoval je, da obtožbe ne drže. Pozival se je na to, da je njegova komunistična vojska pobila največ lastnih bratov v civilni vojni, da je najhujša obdobja največ političnih zločincev, da je njegova uprava konfiscirala največ zemljišč, najtemeljiteje uničila svobodo cerkve in vere, da je titovska Jugoslavija dala največ za rdečo skupnost izmed vseh satelitov Moskve, da sedaj zato jugoslovansko ljudstvo strada in več dati ne more: vse to je Tito dokazoval in res tudi dokazal, da je njegova državna uprava vrzno komunistično — boljševiska družba, a mu vse to ni prav nič pomagalo.

Tito je iskal tudi srednje poti. Poslal je Kidriča v Moskvo naj sklene kompromis. Jugoslavija, bi še nadalje podpirala sovjetski blok, bi ostala komunistična država in zavetnica, imela popolen komunistični režim, čeprav bi njeni odnosi s sovjetskim blokom bili samo odnosi samo dobrega sosedstva in bi za svojo pomoč, ki bi jo dajala, ne prejemale protivrednosti in pomoči kot drugi sovjetski sateliti. Moskva je enostavno odgovorila, da naj Tito in njegova vlada odstopi in naj se postavi vlada drugih, ki bodo takoj ob nastopu obdobja Tita in dosedanjo politiko komunistične stranke Jugoslavije napram Kominformi. Tito tega ni storil. Namesto sporazuma je dobil drugi pečat izdajalca komunistične skupnosti.

Po nalogu iz Moskve so ga obsodili vsi sateliti in vsak komunist, ki se je upal izreči besedo v njegov zagovor, je bil "očičen." Tito se je branil. Streljal je svoje nasprotnike in pozapril nezanesljivost. Sateliti so mu odpovedali trgovske pogodbe in ga pustili brez osnovnih gospodarskih sredstev. Tito je bil prisiljen, da išče nadomestila kjerkoli. S tem se je pa zopet oddaljeval od svojih komunističnih bratov in postajal v njihovih očeh vse večji in večji grešnik.

Tito ima nekaj zanesljivih policistov. Ti so ga obvarovali, da doslej ni dobil najsvetanejšega pogreba na državne stroške, pri katerem bi mu sovjetski visoki dostojanstveniki govorili nagrobne govore in ga slavili kot največjega borca za napredek komunistične družbe. Ohranil si je življenje pred najnovejšimi in najhujšimi sovražniki. Ali ker se zaveda, da je zločinec, da ga sovraži ogromna večina njegovega lastnega naroda in da bo mogel živeti samo tako dolgo, dokler razpolaga s policijo in vojaštvom, se obupno bori za življenje svojega režima.

Zapadni svet ima interes, da se ta spor vzdržuje. Smatra, da bi bilo še slabše, če bi se boljševiskom posrečilo Tita likvidirati. Zato daje Titu toliko, kolikor je treba, da se Titov režim drži pri življenju do nadaljnjega. Ali je to prav ali ne je drugo vprašanje, tako je.

Sedaj je Tito napravil nadaljni korak, da se reši. Zapadnemu svetu je povedal razloge svojega zadržanja, ki se zde razumljivi in logični. Skušal dobiti simpatije na zapadu, gospodarsko pomoč in oporo ne da bi pri tem kaj popustil v svojih osnovnih komunističnih načelih. On hoče ostati komunistični diktator, ki ga vzdržujejo zapadne demokracije. Vrnil se je torej k svoji prvi ljubezni. Vsi vemo, da je Tito nastopil med vojno kot nekaj narodni junak, ki se je boril samo za osvoboditev svojega naroda in mu je uspelo, da je s to lažjo dobil pomoč najprej od Angležev, potem pa še Amerike in drugih zapadnih držav. Takrat je imel z Angleži točen dogovor kako se bo Jugoslavija osvobodila in demokratično organizirala. Preko Angležev je zlomil odpor kralja Petra, njegove vlade v Londonu, oslepil Šubašiča in Grola in dal pobiti vse, ki so mu naspro-

vali in skušali rešiti nekaj demokratičnih svoboščin za jugoslovansko ljudstvo. V sedanji svoji SOS politiki upa Tito, da bodo zapadnjaki šli drugič na led.

So pa še vedno resni ljudje, ki ne verjamejo, da je spor med Titom in Moskvo resničen. Oni mislijo, da Tito igra to vlogo v porazumu z Moskvo ali vsaj z njenim pristankom. Ti pravijo, da je Tito dovolj zanesljiv moskovit, da mu igra lahko zaupajo. Če se mu posreči z ameriški in angleškimi sredstvi opremiti in zgraditi Jugoslavijo v močno komunistično postojanko, jo bo Tito lahko vsak čas prepeljal nazaj v naročje sovjetskega bloka, kakor je pokazal Angležem figo na Visu, lepega dne raztrgal vse sporazume z njimi in tajno odletel na sestanek s sovjetskim komandantom in odposlanecem Stalina.

Jugoslovanski narodi so pri tej igri nedolžne žrtve, ki si ne morejo pomagati. Dasi raste razdor v komunistični stranki, ne popušča komunistični teror. Nasprotno so preganjanja hujša, ker je Tito na vse nezaupljiv in ker vsak dan znova hoče Moskvi dokazati, da je pravoveren komunist. Dokaz za tako pravovernost pa so polne ječe in zaplene vislice protikomunističnih ljudi.

BESEDA IZ NARODA

Hubbardske novice

Madison, O. — Božične praznike sem srečno predihal, hvala Bogu. Koliko jih bom še, se pa ne ve — danes me ni, jutri tebi... Ta navada je v modi že od početka človeškega rodu na zemlji, kako bo na onem svetu, pojedmo na pogledat, ko pride vrsta na nas. Tako se bomo najbolje pripravili.

Božične praznike sem imel prav prijetne, za kar so poskrbeli naši dobri ljudje. Naši iz Clevelanda so pripeljali velikega purana in drugih dobrot, kajti časi so se spremenili. Dokler sem imel cvenk v žepu jaz, je taka pojedna bila hišna zadeva, sedaj, ko sem pa jaz "oplele" domalega, skrbi jo za take pojedine drugi in jaz samo prisredem k mizi, pa mirna Bosna. — Za druga telesna okrepčila pa je priskočil na pomoč nek usmiljen čitatelj Ameriške Domovine, katerega imena pa ne vem, samo toliko vem, da se zanima za Hubbardske novice, ki jih čita v Ameriški Domovini. Ta usmiljeni človek mi ni poslal samo božična voščila, ampak tudi nekaj v denarju in mi svetoval, da naj se za božične večer s tistim denarjem, ki mi ga je poslal, malo razveselim, oziroma, naj si privoščim kaj dobrega za telo. Rečem vam, da sem tudi si.

O, redki so taki, ki nosijo v sebi blago in usmiljeno srce, a vendar se dobe, da človeku pripoznajo in so mu hvaležni za naporno in vztrajno delo, katerega vršim kot poročevalac novic v Ameriški Domovini. Ta list je v resnici za svoj narod in zvest naši novi domovini ter nas vedno vzpodbuja in uči, kako naj bomo, da bomo zvesti člani naše nove domovine, kjer svoj vsakdanji belji kruh služimo na boljši način, kot kjer koli drugje na svetu; ne sili in ne hvale tistega protiameriškega komunizma, katerega preganja naša vlada v Washingtonu in ki se je pričel gnusiti celo našemu zavednemu delavstvu.

Saj, kateremu tukajšnje razmere niso po volji in si misli, da so onstran morja boljše in lepše, si lahko pomaga in naj mirne in lojalne ameriške državljanke pusti v miru, namesto da jih kar naprej podpihuje proti naši vladi in vleče na levo, kar jim več škoduje kakor pa koristi.

Božični prazniki so potekali v lepem redu. Zbrali so se bili vsi naši in med njimi sta bila tudi naš Eddie in njegova soproga Betty ter njiju prijatelj, ki je prišel z njima iz Columbusa, kjer skupaj študirajo. Ti učenci so jako prijazni in talantirani, ko se podajo v svoje pogovore, jih ni mogoče razumeti, posebno jaz jih ne, ker nisem nikdar pohajal v tako visoke šole, ker sem bolj hribovske sorte, kot pravi Mrs. Modic. Kadar pride Eddie

Klic ob 10-letnici S. N. muzeja — rešite ga!

Cleveland, O. — pred par dnevi sem prejel pismo od direktorja Josepha Okorna, zapisničarja gospodarskega odbora Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave., s katerim me pozivlja, da naj odselim iz Slovenskega narodnega doma zgodovinsko zbirko Matije Pogorela in sicer do 1. januarja 1949. Pogorelec je mene izbral, da mu obvarujem njegovo zbirko, da se je ne uniči, kot to grozijo že dve leti direktorji S. N. Doma, ki so se zakleli, da Slovenski narodni muzej razbijejo in uničijo.

Cel svet se vrtil po nekakšnih gotovih naravnih zakonih, v svojem tempu; svetovne države temeljijo na vrsti raznih civilnih postav, ki jih piše ljudstvo po svoje v raznih državah, kot komu odgovarja; tudi naše bratske podporne organizacije imajo svoje konvencije, kjer si izdelajo pravila, ki so veljavna za članstvo in glavne odbornike v medkonvencijni dobi in po katerih se precej strogo ravna. Tako ima tudi naš Slovenski narodni dom, ki se je zadnji čas reinkorporiral pod imenom The Slovenian National Home Company, svoja pravila in resolucije, ki so bile sprejete na raznih letnih delničarskih konferencah in nikdar preklane. Ta pravila in resolucije so v veljavi za delničarje in za direktorje S. N. Doma tudi danes prav tako, kot ob času sprejetja istih. Toda sedanji direktorji enostavno ignorirajo pravila in resolucije in prvi brezumno svoje lastne zaključke, ki niso ne veljavni in ne v korist delničarjev in ne v ponos ameriškim Slovincem.

Tako mi je znano, da je bila dne 12. januarja 1939 leta sprejeta resolucija na raznih delničarski konferenci, katero sem spisal in predložil jaz, tukaj podpisani, za ustanovitev Slovenskega narodnega muzeja, in zato vem tudi sedaj, kaj pišem in mislim o tem.

Tista, prva resolucija se glasi: "Mi, zbrani zastopniki družtev delničarjev in posamezni delničarji S. N. Doma na St. Clair Ave., v Clevelandu, O., pričujoči na letni delniški seji dne 12. januarja 1939, uvidevamo koristnim pričeti z zbiranjem, hranjenjem in razkazovanjem raznih predmetov, spisov itd. iz našega ameriško-slovenskega društvenega in privatnega življenja za Slovenski narodni muzej v Ameriki, kot rekord našega dela in prizadevanja, skupin in posameznikov, v svrhu študije in razkazovanja ter ohranitve raznih dragocenosti našim potomcem.

"Vsled tega pooblašamo direktorji S. N. Doma, da po svoji najboljši uvidevnosti podvzame potrebnje korake, da zbiranjem v muzej spadajočih predmetov takoj prične in da stoji v zvezi z organizacijami in posamezniki, da prepuste zanimive predmete, ki jih je vredno ohraniti za bodočnost, S. N. Domu, ki s tem prične razvijati Slovenski narodni muzej v Ameriki.

"Slovenski narodni dom na St. Clair Ave. se zavezuje sprejeti predmete za v muzej skrbno hraniti ter v dogledni dobi razkazavati, ko se zbere dovolj zanimivega gradiva, po načinu standard muzejev.

"Sprejeto na redni delničarski konferenci dne 12. januarja 1939.

Erazem Gorshe, predlagatelj.

Ta resolucija je danes še prav tako v veljavi, kot je bila vsa leta, odkar je bila sprejeta. Tedaj je glasoval samo eden proti njej, vsi drugi navzoči so bili zanj.

Polagoma pa so prišli v direktorji S. N. Doma ljudje, katerih cilj je iztrebiti iz doma

NASA MICKA IMA TUD BESEDO

No, pa dajmo še nekoliko pokramljati, kako smo se pri nas imeli za praznike. Ta hudo je zdaj vse prestano. Kaj ne, deklči, srečnim se lahko štejemo, da smo še žive po vsem tistem delu in skrbeh, ki jih nam prinesejo prazniki. Naši so sini in vijejo roke, češ da jih bo konec od prevelikih skrbi, me moramo pa delati in znesti vse skupaj.

Zadnjič sem v svojem raportu ostala tam, ko je naš brazdal po skledi in na uro gledal, kot da bi moral čez pol ure na vlak ali pa v ofice.

"Fr gudnes sejk," sem rekla, ko nisem mogla več prestajati, "kaj pa zijaš v uro, kot bi bila kakšen koledar in jed ti ne gre, kot bi bile v skledi same pohane krtače ali kaj takega. Je vse zastoj, danes bomo postno, pa je amen."

On ni rekel nič, samo na uro je gledal in nekaj na prste računl. Končno je pa sam pri sebi vzdihnil: "Se šest ur, pa jih bomo."

"Koga bomo, bi rada vedela," sem silila vanj po zapovedi, da kar je žena, to je mož.

"Nič," je bilo vse, kar je rekel, vstal od mize in šel v svojo sobico v zadnjem koncu naše hiše, kjer ima nekakšno pisarno.

vso prosveto. Ukinili so že Prosvetni klub SND, Slovensko šolo in sedaj so napovedali likvidacijo S. N. Muzeja. Pitali so Matiji Pogorelcu pismo, da naj imenuje pooblaščenca, ki bo prevzel njegovo zbirko.

Ampak, predno pojasnim javnosti zaključke našega direktorja, naj tukaj priobčim še drugo resolucijo o muzeju, ki sem jo predložil redni letni delničarski konferenci 11. januarja 1940. leta. To vsled tega, ker že takrat direktorji S. N. Doma ni hoteli financirati Slovenskega narodnega muzeja in sem moral iskati tudi finančno pomoč povsod, pri vseh slovenskih bratskih organizacijah, društvi in posameznikih po vsej Ameriki.

Ta druga resolucija, ki predvideva, kako se bo muzej financiralo, se dobesedno glasi tako:

Resolucija
"Ker je Slovenski narodni muzej, ustanovljen 12. januarja 1939 leta, potom sprejetja tozadnje resolucije na redni delničarski seji Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave., smatran kot splošna narodna Ustanova, tikajoca se vseh Slovincov v Ameriki, in

"ker Slovenski narodni muzej do sedaj še nima finančne podlage, katera je nujno potrebna za uspešno izvedbo, razvoj, ureditev in vzdrževanje istega, in

"ker bi bilo celotno financiranje Slovenskega narodnega muzeja preobtežljivo samo za družbo Slovenski narodni dom na St. Clair Ave., pod čigar streho se je Muzej osnoval in kjer se že eno leto izvaja in izpopolnjuje, in

"ker je nujno potrebno, da se v to Ustanovo zainteresira vse Slovence v Ameriki in vse slovenske organizacije, društva in domove, brez razlike na versko ali politično miselnost, na sodelovanje, tako v moralnem kot v finančnem oziru, in

"ker bo Slovenski narodni muzej služil kot zgodovinska podlaga raziskovanjem vsem Slovincem v Ameriki enako, mi, zbrani zastopniki družtev delničarjev in posamezni delničarji S. N. Doma, da se zavezuje sprejeti predmete za v muzej skrbno hraniti ter v dogledni dobi razkazavati, ko se zbere dovolj zanimivega gradiva, po načinu standard muzejev.

no in kjer prečepi vse večere, da me včasih kar grize, da bi prišla tiste dečkarje in mu jih zmetala v glavo. Včasih se vsedem zraven in skušam dobiti iz njega kakšno besedo, pa je ne. Po desetkrat ga vprašam to ali ono, pa me nazadnje debelo pogleda in vpraša: "Kaj si rekla, Micka?" Pokoga, oči bi mu izpraskala, kj vedno tišči v tajprajtar, zraven pa kadi cigarete, da je zares čudno, da ne priletijo včasih s požarno brambo, tak dim je pri nas. Včasih me kar davi in ne morem do sape. On me pa sočutno pogleda in mi svetuje: "Micka, čaja si skuhaj, pa malo tistega dobrega Smanovega medu pridene notri, ki si prehlajena." Šur, prehlajena — od tistega dima iz njegovih smrdljivih cigaret! Včasih si mislim, da bi se tudi jaz navadila kaditi, pa bi jih oba vlekla, me vsaj dim ne bo dušil. Njega sem gledala, kako potegne iz cigarete vase, požre, malo počaka, potem pa puhne skozi nos dim po hiši. Zdela se mi je, da je to prav lahko. Skrivaj sem mu vzela eno cigareto, se vstopila pred naše veliko zrcalo v veži in jo prižgala. Ko je cigareta dobro zagorela, sem z vso silo potegnila dim vase, pa je ilo konec mojega kajenja. Dim me je hotel zadušiti in komaj, da sem ostala živa. Naj kar sam kadi za našo družino, bo že kako.

Ko sem pomila črepinje, sem prišla k njemu in skušala spraviti iz njega kakšno besedo, da bi se kaj pogovorila zastran praznikov. Vse, kar sem dobila od njega, je bilo to, da mi je rekel, da vso skrb kar meni prepusti, ker to je skrb gospodinjne, ne gospodarja. Kakopak! Kaj vam nisem povedala, deklči, da vse zmečejo na nas, če je pa kaj narobe, pa take počenjajo, da ni za nikamor. Hotela sem se mu zahvaliti za njegovo veliko zaupanje, ki ga imava, da mi prepusti vse delo in skrbi za praznike, pa sem se premislila. Saj bi navsezadnje res mislil, da mi je s tem napravil kakšno posebno dopodjenje ali milost. Hotela sem se obrniti in ga pustiti samega pri njegovih dečkarjih, ko me pokliče in vpraša: "Micka," je rekel na vso moč prijazno, da sem ob njegovih milih besedah kar skupaj lezla, ki jih nisem navajena, "koliko časa se pa mesene klobase kuhajo?"

"Toliko časa, dokler ne ugasneš pod njimi," sem mu povedala. Aha, torej je vendar nekaj na svetu, ki ti ne veš, sem si mislila. Drugače ste pa samo vi možki, ki vse veste, vse znate. Pa da ne bo rekeli, kakšna da sem in mu nitj tega nočem povedati, kako dolgo je treba siliti mesene klobase, da so voljne in pridne, sem mu vseeno zaupala, da jih jaz martram nekako pol ure v kropu. Morda je potreboval ta recept pri svojem pisanju, sem si mislila, ko ni rekel na moje pojasnilo nobene.

Tisti večer je šel dosti prej spat kot jaz. Navadno sem jaz že davno v postelji, ko ga še slišim stikati po ajsbaki v kuhinji. Tisti večer jo je pa kar naglo pobral. Pa še celo večerko je navijal, sem slišala. Morda se ne počuti dobro, me je zaskrbelo. No, bo že rekel, saj ima jezik, sem rekla in začela pripravljati za malega (ki bo doma imel) sendviče za v šolo.

Vidite, pa sem se spet zaklepetala. Ne gre drugače, da bom drug pondeljek nadaljevala. Je še dosti in zelo lepo se bo bralo, boste videli, da se bo, če bom znala prav povedati.

Tista, ki ga lansko leto ni urajmala, ko je bil čas za to, bo morala zdaj čakati štiri leta. Kakor je onaj zapel o svoji, ki je imela komaj 16 let, pa mu je niso hoteli dati, dokler bo 20 let: Še štir leta jo bom čakal, jo bom...

JANUS GOLEC:

KRUCI

Ljudska povest po zgodovinskih virih

Za izpad po Vidinem zamislu so bili vsi, le temu so se uprli, da bi se lotila baš ona tako opasnega podjetja. Pri teh pomislekih se je prišla Vida za buk z levico, z desnico pokazala na svoja prsa in rekla: "Zaupani načrt za doklancanje pomoči se ni rodil v moji glavi, ampak ga je izumila braniteljica ogrske trdnjave Munkač — Helena Zrinjska — prva kraljica Krucev. Če se je obneslo njej, zakaj bi se meni ne, ki se bom podala v nevarnost z zaupanjem v pomoč žalostne Matere. Sina sem že žrtvovala in darujem se sebe, če bo taka volja božja. Sin bi me zanikoval v večnosti, ako bi videl, da mu je mati manj junaška, nego je bil on — mladeček!"

Vojni posvet je trajal dolgo. Zaključili so ga na vsezgoda s sv. mašo, med katero je bila obhajana za 'na pot slovenska Zrinjska — Vida iz Veržaja!' Drugi dan se niso ločili Kruci obstreljevanja zjutraj. Tekali so po gričih, s katerih so žugali taboru topovi in nekaj prenašali. Pripravljali so obleganec kaj izrednega, kar je bilo treba poprej pripraviti.

Nenadlegovani od groma in potresa granat so se lotili taboriški izvedbe zaključkov nočne vojne seje. V kritju Vidinega doma so izkotali iz kleti dva polovnjaka in tri velike štrinjake. Najprej so začeli obdelovati polovnjaka, iz katerih so vzeli dno. Soda so napolnili z zemljo in kamenjem. Skozi sredino, in sicer po dolgem, so naphali v kamenje izrito luknjno močan naboj, ki je bil opremljen na zgornjem koncu z dolgo vžigalno vnico. Po napolnitvi in nabitju polovnjakov z razveljavilnimi sredstvi so

dno. Kakor polovnjaka so pripravili tudi dva štrinjaka, kar je zahtevalo mnogo več dela in truda. Tretji štrinjak so obili z najmočnejšimi broči, ga nartali na več mestih, opazili znotraj z ojemami tako na debelo in varno, da bi zlezal vanj odrasel človek z vso sigurnostjo in se spustil pod hrib. Vrača so na štrinjaku so preuredili, da so se dala zapreti in odpreti od znotraj.

Pripravljanje sodov za izpad je tako navdušilo in prevzelo Miklavčane, da se niti zmenili niso za udare granat, s katerimi jih je začel obmetavati sovražnik kmalu popoldne. Brohanje topov je trajalo nekaj ur. Jeruzalemsko taborišče je bilo povsem zavito v gost oblak dima, iz katerega so švigali bliski, kadar so se razletavali iz strelki. Radi dima in smodnika Kruci niso mogli prav razločiti, kaj počenja tabor, ki valil proti zakopom na vse strani nekaj okroglega.

Še precej pred zatonom solnca je nehal topovski ogenj. Sovražnik se je bližal po grabah. Poveljniki so kazali z rokami na pripravljene sode, ki so

strašili iz presneto razrahlanih zakopov in vsebovali bogznaj kako pošast, na katero je bil radoveden vsak Kruc. Oblegovanci bi se bili lotili oni večer naskoka po tako temeljiti artilerijski pripravi, da jih niso begale in plašile one okrogle bombe s hriba, svareč molče: Čuvajte se nas!

Miklavčani so skotali sode v zakope, da so grozili na vse štiri vetrove. Oba štrinjaka sta prežala na gozdič pod hribom, v katerem je izpodlel pobeg Krucev. Tretji štrinjak je bil usmerjen v šumo proti Ljutomeru, v kateri je bil sovražnik pratež, kjer je izpodlel pobeg Frančku. Sodi so bili pripravljene. V zadnji štrinjak se je motala Vida v moški preobleki ter s strelnim orožjem in bodali za pasom. Ko je tičala dobro v sodu, se je poslovila še enkrat za mahačjo desnico, zaprla vrata in kukala skozi navrtane luknjice proti začudenemu sovražniku, stoječemu po kotanjah v negotovosti: Kaj bo?

Zvonovi so zatrajčili, moške roke so privarile sode na vrh nasipov in ob poku župnikove pištole so se zakotalile sodi navzgor po hribu. Kotanje je šlo skrajja bolj počasi, vedno hitreje, ter hitreje, dokler ni prišel sod za sodom v grabo z glasnim treskom in se ustavil tamkaj. Kruci si seve niso mogli razložiti nedolžnih pošilk s hriba.

Koj so se začela zbirati krog sodov nekaj metrski razdalji krdela radovednežev. Nikdo ni upal čisto blizu, nekaj je moral biti v sodih, kar gotovo ni bilo nedolžno darilo. Kruci so se že drenjali v nestrupnosti krog obeh polovnjakov. Zdaenci

Proti nebu je bušil visok plamen v steburu dima, ki je bil spremljan kvišku in na vse strani od kamenja in počilo je dvakrat, da se je stresla zemlja! Od silovitega razpoka razmetano kamenje je potipalo na smrt nekaj po deset preblizu zijajočih Krucev, precej je bilo tečje ter lažje ranjenih, ostali vsi preplašeni zatullili — Vsak je bežal kakor ob pamet iz grabe v šumo in le naprej, da ga ne doseže kamenje iz ostalih sodov. Polovnjakoma sta sledili eksploziji dveh štrinjakov, ki sta zahtevali le par črt. Le tretji štrinjak je še počal ob robu gozda povsem mirno in grozil bogznaj s čim, ker se še vedno ni hotel razpočiti.

Kruci, ki so se zbirali za naskok, so bili razčeni na mah vse štiri vetrove. Priklical bi jih ne bil nikdo tako hitro, da bi si upali pogledati v bližino, kjer so se razpočili peklenski stroji in eden je še vedno prežal na priložnost, da razžene v sončni prah vsakega, ki bi se mu približal.

V cerkvi vrh gore so zahvalno trljali. Ranjenci so stekali in klicali zastoj na pomoč! Oddelki Krucev so doživeli presenečenje, ki jim je nagalo v tolovajske ude dovolj strašno.

III

Razleta sodov ni čakal nikdo z večjo nestrpnostjo nego Vida v štrinjaku. Njen sod je dosegel svoj cilj, kakor bi ga bil izstrelil iz topa. Eksplozija polovnjakov, krič in pobeg sovražnika sta jo poučila, da bo uspel tudi njen načrt. Odprla je vratca, ogledala previdno položaj, ki je obetal varnost in že je bila iz soda ter se potegnila po vseh štirih iz grabe na porobek gozda. Vzel jo je mrak, brzela je po gozdiču od drevesa do drevesa, ne da bi jo kdo ustavljal ali ji zapiral pobeg.

(Dolge prihodnje.)

1949	JAN.	1949
1	2	3
4	5	6
7	8	9
10	11	12
13	14	15
16	17	18
19	20	21
22	23	24
25	26	27
28	29	30
31		

KOLEDAR

DRUŠTVENIH PRIREDITEV

JANUAR
15.—Lake Shore Post No. 273 Ameriške legije priredi "2nd Annual Commander's Ball" v dvorani Ameriške legije, (Knausova dvorana) E. 62 St. in vogal St. Clair Ave. PIN and OFF orkester.

15.—St. Lawrence Baseball Team priredi ples v SND na 80. cesti. Za godbo bo skrbel Pete Sokach orkester.

28.—AMVETS Post 25 "Third Anniversary Dance" v avditoriju SND na St. Clair Ave. — Vadnal orkester.

29.—Samostojno podp. društvo Loška dolina priredi plesno veselico v avditoriju SND na St. Clair Ave. Igral bo Frank Mulec orkester.

22.—Društvo Modern Crusaders št. 45 SDZ praznuje 21 letnico obstanka v obeh dvoranah SDD na Waterloo Rd. Godba:

Trebar in Kristoff orkestra.

FEBRUAR
5.—Društvo France Prešeren št. 17 SDZ priredi plesno veselico v SND na St. Clair Ave. Igral bo Pete Srnick orkester.

19.—St. Vitus Boosters št. 25 KSKJ prirede plesno veselico v avditoriju SND na St. Clair Ave. Igral bo Lou Trebar orkester.

20.—Euclid Rifle & Hunting klub, pustna večerja v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd. (spodnja dvorana).

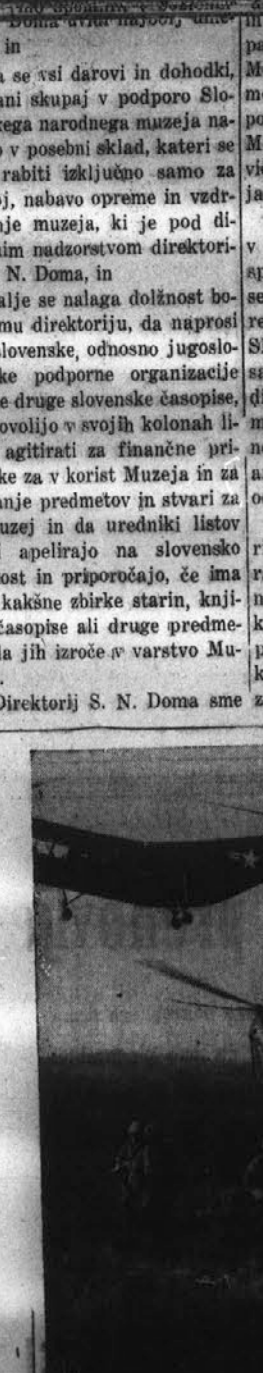
26.—Predpustna veselica društva Kristusa Kralja št. 226 K.S.K.J. v avditoriju SND na St. Clair Ave.

MAJ
15.—Društvo Najsv. Imena pri fari Marije Vnebovzete bo obhajalo 20 letnico obstanka v cerkveni dvorani.

KLIC OB 10-LETNICI S. N. MUZEJA—REŠITI GA!

(Nadaljevanje s 2. strani)

štrev delničarjev in posamezni delničarji Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave., v Clevelandu, Ohio, pričujoči na redni delničarski seji dne 11. januarja 1949, pooblaščamo in nalagamo bodočemu direktorju S. N. Doma, da ima pravico in dolžnost prositi za finančno pomoč v imenu Slovenskega narodnega muzeja vse slovenske, odnosno jugoslovanske podporne, gospodarske in kulturne organizacije, društva, Narodne domove in posameznike, na način in ob čas, ki se direktorju S. N. Doma mišljeno izloči v

V dobrih 30 sekundah so trije helikopteri HRP-1, od mornarskega helikopterskega izločitnega patrulja marinov na manevri v Quantico, Va. To so vaje za skupno sodobno letanje mornarskih letal in pehote marinov.

poveriti vsa ta dela, zapopadna v tej in v prvi resoluciji, Prosvednemu odelku direktorja ali Prosvednemu klubu SND, da delo in naloge izvrši.

"Sprejeto na redni delničarski seji S. N. Doma na St. Clair Ave., Cleveland, O., dne 11. januarja 1949.

Erazem Gorshe, predlagatelj.

Ta resolucija je bila tedaj soglasno sprejeta in po njej sem se ravnal, kot tajnik in arhivar muzeja skozi prvih osem let. Direktorji S. N. Doma so se očitvidno tedaj strinjali z ustanovitvijo Slovenskega narodnega muzeja v Ameriki, dasi posamezniki niso zanj nikdar delali in ne prispevali denarja, razen par izjem. Tudi sabotiralni so Muzej, saj niso sedem let doimeli nadzorniki pregledali in podpisali poslovnih knjig S. N. Muzeja. To se je zgodilo prvih štiri leta na mojo zahtevo dne 7. januarja 1946.

Te dve resoluciji sta še danes v veljavi prav tako, kot ob sprejetju, ju ni preklecala od sedaj še nobena redna ali izredna delničarska konferenca SND. Kljub temu so mene enosavno vrgli ven, vzeli so mi na diktatorski način urad tajnika muzeja in šole, oziroma Prosvednega kluba SND, dne 28. januarja 1947, na seji upravnega odbora direktorija SND.

Tedaj je predsednik direktorija Janko N. Rogelj dekretiral tako: "Letos se ne bo volilo nobenega predsednika ali tajnika Prosvednega kluba SND. Za predsednika se smatram jaz, kot predsednik direktorija SND za tajnika pa imenujem Johna

Tavčarja, tajnika S. N. Doma." Meni so sicer dali urad arhivarja, brez vsakih pravik. Jaz sem se čutil popolnoma uničenega in se nisem hotel več udeležiti nobene seje direktorija SND, ko sem služil nepretrgoma 12-letno in zadnje leto mojega četrtega termina. Na zahtevo sem jim oddal tudi vse zapiski in bančno knjžico. Tedaj je imel muzej skoraj dva tisoč dolarjev svojega sklada.

Iz srca in z vso dušo sem delal za to ustanovo. Posvetil sem mnogo študije tej Ustanovi. Na splošno delam prosvetna dela v Clevelandu že 30 let in mnogi me poznate. Imej sem najboljši namen, zbrati in ohraniti zgodovino ameriških Slovencev, pričemur mi je šel največ in najizdatnejše in roko z zbirko splošni Matija Pogorelec v Duluth, Minn., ki je sam prispeval 80 odstotkov muzeja.

Brž, ko so se direktorji mene iznebili, so začeli ruvariti proti bolj javno proti Slovenskemu narodnemu muzeju. Jaz sem svoje stališče pojasnil v listih še v maju 1947 leta, toda od javnosti ni bilo odmeva.

Dne 9. decembra 1948 pa piše John Tavčar pismo Matiji Pogorelcu, da se je direktorji odločil za "likvidacijo" muzeja, da naj imenuje pooblaščenca, ki bo prevzel njegovo zbirko. Med drugim pravi, da se tudi jaz ne zanimam več za muzej. Kakšna laž! Kaj se vam nisem ponudil še v pismih na Tavčarja, Okorna in celotnemu direktorju, da rad izvršim še vse nerešeno delo, samo da se stvar reši in ohrani? Toda vi ste molčali, kot ribe v vodi!

Direktorji, kdo vas je pooblaštil, da smete "likvidirati" Slovenski narodni muzej? Katera delničarska konferenca je naredila tak zaključek? Ali za vas ne obstajajo nobena pravila, ne veljavnost resolucij in sklepi konferenc? Mar mislite, da me

ranirajo, da se zgodovina enega naroda ne uniči, kar tako, kot si misli peščica domišljavih direktorjev.

Vaša pisma in moje odgovore bom na željo delničarjev prečital na okferenci, da se javnost seznanj z vašim načinom gospodarsiva v domu, katerega niste sami zgradili in ni vaš, smo delali in še delamo zanj tudi drugi, in kot različni delavci za dom smemo tudi drugi reči še kakšno besedo. Zgodovina uči, da če nekdo uniči zgodovinsko zbirko nekega naroda, s tem postane izdajalec dotičnega naroda. Jaz ne bi maral, da bi imel med direktorji S. N. Doma izdajalce naših otrok in ameriških Slovencev. Zato se trudim in delam, da se ohrani vsak kosček zgodovine, ki je zbrana in shranjena v arhivih S. N. Muzeja. Če ste pa že kaj zapravili, boste pa pojasnili Vi. Na svidenje na konferenci S. N. Doma!

Erazem Gorshe.

Akordno delo

V nekaterih listih večkrat beremo, da je akordno delo nekaj nemoralnega, da je to žalostni ostanek kapitalističnega gospodarskega sistema, Istočasno pa beremo slavošpeve o velikih uspehih stahanovstva, beremo hvalnice o udarnikih in raznih novatorjih. Vse to pa so le razni novi ali prikriveni, ali pa tudi je preimenovani sistemi akordnega dela.

Tako poroča tudi znani moskovski list "Izvestija" o preureditvi plačila dela v kmetijstvu v Sovjetski zvezi. Do sedaj je v glavnem dobival delavec v kmetijstvu in tudi kolhoznik plačilo v naravi in to od delovnega dneva. Sedaj pa nameravajo vpeljati plačilo od enega stota (centa) pridelanega žita. Čim več stotov žita bodo oddali kolhozniki, tem večje plačilo bodo dobili.

Predsedstvo Vrhovnega Sovjeta je odločilo, da dobijo skupinski vodji v kolhozih kot priznanje dobrega uspeha žetve naslov: "Junak socialističnega dela." Ta naslov morejo dobiti tudi predsedniki kolhozov in ravnatelji takozvanih M.T.S. (motorne traktorske postaje), toda predvsem je ta naslov namenjen skupinskim vodjem kot priznanje za čim večje pridelke.

To je torej nekako plačilo za skupinsko delo v akordu. Čim več centov žita bo kolhoz oddal, tem preje bodo predstavniki kolhoza odlikovani in tem več plačila v naravi bodo kolhozniki prejeli. Ker pa je pridelek odvisen tudi od vremena in ne samo od dela, bodo prejeli delavci v krajih, kjer so bile ugodne vremenske razmere, večje akordno plačilo kot v okrajih kjer so bile vremenske razmere neugodne.

Ameriška in evropska označba mer
Pri čevljih je razlika v označbi mere za približnih 32½ do 33 točk, ki jih je treba odšteti od evropske mere, bodisi pri moških ali ženskih čevljih. Na primer: če vam sorodnik piše, da potrebuje čevlje št. 39 je to ameriške mere 6½; št. 40 je 7, št. 41 je 8, 42 je 9, 43 je 10, 44 je 11 Ženski čevlji so navadno manjši kot gornje mere. Tako bi na primer št. 38 bila ameriške mere 6, 37 bi bila 5 in 36 pa 4.

Pri ženskih oblekah pa je razlika v označbi mere vedno za 8 točk. Na primer, če vam sorodnik piše, da nosi obleko št. 40, je to ameriške mere 32, št. 42 je ameriške mere 34, 44 je 36, 46 je 38, 48 je 40, 50 je 42 in 52 je 44.

Isto je pri meri za deklice. Evropska št. 38 je ameriška 12, 40 je 14, 42 je 16, 44 je 18, in 46 je 20. Pri moških oblekah pa začenojo mere v Evropi s št. 42, kar je enako ameriški meri 33, št. 44 je ameriška 34, 46 je 36, 48 je 38, 50 je 39, 52 je 41, 54 je 43 in 56 je 44.

DELO DOBIJO

Dobra služba za žensko
Sprejme se izkušena ženska za cafeterijo, za delni čas. V tovarni, tedenska plača. Eaton Mfg. Co. E. 65. St. & Central Ave. Pokličite HE 0500, exchange 209. (3)

MALI OGLASI
Išče stanovanje
Veteran s ženo in enim otrokom želi dobiti stanovanje 4 do 5 sob, opremljeno ali brez opreme. Kdor ima kaj naj pokličite EX 7584 (259)

Patel's Pharmacy
SLOVENSKA LEKARNA
Prescriptions — Vitamins
First Aid Supplies
Vogal St. Clair Ave. in E. 68th

DENARNE IN DRUGE POŠILJATVE ZA STARI KRAJ

Tvrčka KOLLANDER naznanja:

DA: pošilja denar v Jugoslavijo, Trst, Italijo in v vse druge države. Vsaka pošiljatev je jamčena;

DA: prodaja zaboje za pošiljanje blaga ali živil v staro domovino;

DA: prevzema zavitke od tukajšnjih rojakov in iste točno odpremlja na naslovnike;

DA: sprejema naročila za moko in druge že pripravljene zavitke za Jugoslavijo, Avstrijo, Italijo in Nemčijo;

DA: prodaja karte za potovanje v stari kraj in od tam sem;

DA: prodaja AMERICAN EXPRESS Travel čekte in denarne nakaznice za uporabo v naših državah;

DA: opravlja Notarske posle.

KADAR torej rabite postrežbe v gori navedenih slučajih, se obrnite na zanesljivo in dobro znano tvrdko:

AUGUST KOLLANDER
v SLOVENSKEM NARODNEM DOMU
6419 St. Clair Avenue
Cleveland 3, Ohio
Rojaki v Kanadi tudi lahko pošljejo denarna in druga naročila potom naše tvrdke.

WANS
ONE A DAY
MULTIPLE VITAMIN CAPSULES
YOUR BUY WORD

Put your mind, your body, your spirit...
One A Day...
WANS LABORATORIES, INC.

FANT S KRESINJA

IVAN MATIČIĆ

Kako pa ta ljubi Zele? — Oženil se je med em. — Oženil? — Da, lansko leto je stopil s Slavko v zakonski jarem. Spričoč tega ter spričoč Vidove odsotnosti je javno življenje na Kresinju domala zamrlo! Nikogar ni bilo, ki bi ga razgibaval. Kako ne? Mar tisto ob nedeljah popoldne pri Juršaju nič ne pomeni? Seveda pomeni, vendar je celo to močno opušalo, ker ni bilo več prave vne-me za te vrste zabavo. Tisto, kar eta zasejala Zele in Vid s svojim nastopi, je le killo na Kresinju kljub njuni odsotnosti. Ljudje so namreč spoznali, da je poleg krčemskih preklarij in pretefov še druga zabava, ki je vsekakor boljša in privlačnejša. Zato je krčemska veselje pri Kresinjcih znatno izgubilo na svoji privlačnosti.

Vid bi rad vedel, kako je kaj z Julko? Oh, Julke ni več! Premiščena je bila iz Blač nekam daleč proč. Pravili so, da celo po lastni želji. Ni čudno, Vid se ni nikoli oglašil; v začetu ji je poslal nekaj pozdravov, pozneje ni bilo več glasu od njega.

Navajen drugačnega življenja, se zdaj ni mogel tako hitro živeti doma. Sprva je hodil kar okoli hiše, postaval po vrtu in po vasi, nobeno delo ga ni mikalo. Če bi ga zdaj ljudje zaničevali, kakor so ga prej in bi ga še oče pisano gledal, bi se Vid gladko poslovil. Toda zdaj mu ni bilo več tako. Vsi so ga z neko spoštovanostjo ogovarjali in tudi oče, ki je rad spuščal z njim v pogovor. Ljudje so v teh letih spoznali, kaj pomeni Vid za Kresinje in kako je, če ga ni. Bila so nekaka

NAZNANILO IN ZAHVALA

Zalostnega srca naznanjamo, da je umrla naša ljubljena in nikdar pozabljena mama

ANA PAULIN

rojena Berkovič

Zaspala je v Gospodu dne 1. decembra 1948. Pogreb se je vršil dne 4. decembra iz Zelenih prostorov v cerkev Marije Vnebovzete ter po opravljenih cerkvenih obredih na pokopališče Calvary, kjer smo jo položili k večnemu počitku.

Najlepšo zahvalo izrekamo častiti duhovščini za dušno tolažbo pokojni ter za opravljenecerkvene obrede in molitve. Hvala vsem, ki so položili krasne vence k njeni krsti, darovali za sv. maše in dali avtomobile brezplačno za spremstvo pri pogrebu.

Hvala vsem, ki so jo prišli pokropiti, in jo spremili na njen zadnji poti. Srčno zahvalo naj sprejme Joseph Zele in Sinovi pogrebni zavod za vzorno voden pogreb in najboljšo poslugo.

Našo zahvalo izrekamo pevcem zbora "Zvon" za zapete žalostinke in Oltarnima društvoma fare sv. Lovrenca in Marije Vnebovzete.

Ti, predraga nepozabna mamica, počivaj v miru! Bog Ti pōpčaja za vse, kar si storila za nas.

Zalujuoči ostali:
Sylvester, sin
Mary in Julia, hčeri
Michael, sin v Franklin, Kans.
V stari domovini Rudolf in Martin, sinova, ter Vinko, brat vnuki in drugi sorodniki
Cleveland, O., dne 3. jan. 1949

suha leta za Kresinje, ko ni bilo Vida, in ljudje ga niso mogli dočakati. Sicer je bil Zele tu, vendar sam brez Vida ni imel pravega veselja.

Zdaj je Vid zopet tu, hvala Bogu! Popolnoma razvit mladenič, zastaven in mikaven. No, zdaj pač nikogar ni več, ki bi se ga lotil ali ga celo odganjal od fantovske družbe. Ni mogoče, kajti če ne drugo, ga ščiki fantovska postava. Poprej vladajoča fantovska gruča se je medtem nekoliko postarala, a mnogi so se poženi, tako je zdaj Poljančev Vid na vrsti, da sprejme fantovsko glavarstvo. Tudi to je tisto, kar daje Vidu tako veljavo med ljudmi ter jim vzbuja spoštovanje in strah. Gruntarjev sin in glavar fantov! Arduš, kdo si mu še drzne kaj reči ali ga objedati? Glejte, kako objestno hodi po vasi! Objestno? Ne, parv mič ni objesten. Pač je zastaven in vitek, tudi modrejši, kot je bil prej, vendarle prijazen.

Po večini se drži okrog doma. Na vrtni ograji slonita s sosedovim Matejcem ter si obujata spomine na vojaška leta; kajti skupaj sta tedaj odrinila od doma, skupaj služila in nazadnje se skupaj vrnila domov. A ni samo Matejec tu, ki Vida privlači, temveč še nekdo je tam, ki je še bolj mikaven od Matejca: nihče drug ko Grahkova Barica.

"Joj, Barica! Kako si zrasla, kako se razvila!" Tako je vzkljnil Vid, ko jo je zagledal. Sramežljivo je povsila oči, ko ji je sisnil roko. Barica, tista deklica, je danes skoraj dvajsetletno dekle. Ni več Barica, temveč Bara jo kličejo. Tihona je in vitka, jasne oči ima, lase pšenične. Zares brhka dekle, neopazno se je razvila, kakor skrita cvetka se je razcvetela. Vidu je zelo všeč; kako dolgo mu bo, se ne ve, kajti pri dekletih je nestanovit. Ne maša se vezati, je še mlad, ima še glavni del življenja pred sabo.

Tudi učitelj Zele si je želel Vida nazaj. Nu, zdaj je Vid u. Zele ga je zelo vesel, vendar niti Zele sam ne kaže posebne vne-me za nadaljnje delo. Nekoliko se je unesel, nekoliko ga zadržuje zakonski jarem. Zdi se, daje Zeletu tlake dovolj. Toliko let se je pehal za to ljubo Kresinje, hvaležnosti ni našel nabene, pač pa polno ovir in še celo polena pod noge. Zato je rekel Vidu:

"Veš, prijatelj, vsake tlake je kdaj konec, moje bo tudi. Ne rečem, še bom delal, ali ne bom se več gnal tako vzhvavo od hiše do hiše. Saj imamo kmetijsko zadrugo; iz njenih sredstev si bomo nabavili strokovnih knjig, v njenem imenu bomo prirejali razna strokovna predavanja in tečaje. Kmetijski strokovnjaki naj prihajajo predavat na Kresinje o umni živinoreji, sadreji, čebelarstvu, gnojenju in vsem drugem, kar potrebujemo."

Vid: "Prav je tako."
Zeles: "Midva bova to stvar pospeševala, kajneda, Vid?"
Vid: "Se razume."
Zeles se edaj nasmehne: "Oder in pevski zbor bomo znova obudili, kaj misliš, Vid?"
Vid: "Jeseni, zakaj ne. Prej si moram dobro otresti vojaščino iz glave."
Brez skrbi, Vid, na Kresinju si jo boš dobro otresel. Tem prej, ako ti je več za Kresinje kakor za svet. Sprva se ni mo-

gel lotiti nobenega pravega dela, ker ni imel dosti vne-me, a tedni se mu je pa le polagoma vračalo veselje. Poljanec je uvidel, da sin ne kaže več tistega zanimanja kakor prej, zato ga je spodbujal s prijaznimi ogovori ter mu skušal vdahniti novega poguma. Nekoč mu je celo rekel: "Veš, na isti Jernikov gozdni delež v Podstrmcu sem bil nekajkrat mislil."

Vid: "Na kakšen delež?"
Oče: "Nu, na tisti, o katerem smo bili takrat pred leti govorili, da bi ga odkupili."

Vid: "Res ne vem, o katerem deležu govorite."

Oče: "Nu, saj si vendar rekel, naj ga odkupimo, da bomo s tem naš gozdni delež zravnali do tal."

Vid: "Aha, še vem. Da, tisto bi bilo dobro in zelo koristno za naš gozd. S tem si odpremo pot v dolino. Saj ni treba odkupiti vsega deleža, le toliko, da si odpremo pot."

Oče: "Sem že govoril z Jevnikom o tem in sva tudi že odmerila, kolikor je treba, tudi za ceno sva se že pobotala. V kratke mbo mo prepisali."

Vid ga je hvaležno pogledal: "To je beseda, oče!"

Precej naslednji teden so šli v gozd na delo Poljanec, Vid in hlapec. Pričeli so pripravljati drč. Vzeli so si ozek pas prav od vrha do tal ter ga otrebili. To je dalo mnogo dela, dneve in denve so hodili trebit, ruvali grmicevje in skale, podirali drevesa in jih kopali iz zemlje. Kajti drča je morala biti od vrha do dna gladka. Nato so jo prepredli z vejami in kolčici ter jo lepo zaokrožili. Mnogo dela jim je dala, a drugo bo opravil sneg ter zadelal in zgladil vse tisto, česar ni mogla opraviti roka.

Poljančevi gozdarji so zdaj samo podirali jelovino ter lupili debla. Pozimi jih bodo vozili po novi poti. Poljanec ni več ne

godrnja. Vid se manj, kar v lepi slogi gozdarijo vsi trije.

Ko sopihajo pod noč po poti proti domu, reče Vid: "Kaj pravi, oče, se vam ne zdi neumno pretrgavati se v te divje klan-ce?"

Stari skomizgne: "Kaj hočeš, klancev ne moreš ponižati."

Vid: "Seveda ne, ali obiti jih je treba, izogniti se jim."

Stari: "Kako?"

Vid: "Prav preprosto: nova cesta se spelje v vijugah."

Stari nevojen: "Beži no, še z novo cesto naj se ukvarjamo. Če je bila starim ta pot dobra, mora biti tudi nam."

Vid: "Ni tako, oče. Če se že clovek pretrgava v tako strmino, kako se šele živinče. Če prazen voz težko vleče, kako šele polnega. Muči se, da mu jezik visi iz gobca."

Niti to ni omajalo Poljanca. Vendar Vid ni odnehal. Ko je uvidel, da ga na ta način ne omaje, ga je potipal slednjic nekoliko drugače "Veste, oče," je

rekel, "vi bi morali to reč spro-žiti pri občinskem odboru. Tam bi občinskim možem natančno razložili, kako je in kako bi moralo biti, ni spak, da bi jih ne omajali" (Jernač potegne Vida za rokav in mu šepne: "Fant, zdaj si pravo zadel!") Vid pogumno nadaljuje: "Veste, oče, pri vsaki stvari mora biti nekdo, ki stvar sproži, in zakaj bi vi, oče, enkrat ne sprožili? Občin-

ski možje bodo sprva debelo gledali, ko jim boste to stvar razkladali, nazadnje si bodo pa mislili: glej, glej Poljanca, kako je razumen občinski veljak, takega ni med ami Tako si bodo mislili, vi jim boste pa razkladali, kako naj se spelje nova cesta."

Staremu se zdi, kakor da ga sin boža po ramah. Potem ga pogleda od strani in reče nekam

—AND THE WORST IS YET TO COME
—in najhušje šele pride

Utihotapljena razsvetljava. — Ker je silno pomanjkajne plina v zapadnem delu Berlina vsled ruske blokade, je to napravilo marsikaterega Nemca tihotapca. Posoda, ki jo vidimo ob mizi, drži 30 kubičnih metrov plina, kar zadostuje za 200 ur za razsvetljava. Ta plin vtihotapljaajo iz ruske zone vozniki trukov, ki potem za drag denar prodajajo vtihotapljen plin Berlinčanom v zapadni zoni.

medeno: "Sproži se že lahko, kakaj ne, ali izpeljati to reč bo težko."
"Nič ne bo težko, oče. Glejte, zdaj drži pot naravnost v strmi-

Mrs. Mary Silverstein, ki je stara 101 let iz Roxbury, Mass. ima pri tako visokih letih še prav dobre oči, da lahko vdene šivanko, prav tako tudi še kuha in opravlja druga hišna dela brez ocal. Pred kratkim si je bila zlomila nogo, pa je na veliko začudenje zdravnikov kaj hitro okrevala in se popolnoma pozdravila.

Baragove Knjige za leto 1949 so izšle!

Knjige so sledeče:

1. "BARAGOVA PRATIKA" za leto 1949
2. Knjiga: "S POTOV ŽIVLJENJA SLOVENSKEGA NARODA"

Obe knjigi skupaj staneta—\$1.50

Vsebina obeh knjig je bila navedena v dnevnikih in tednikih. Zelo zanimivi knjigi sta obe. V kratkočasje, pouk in v razvedrilo vam bosta. Tiskanih je le nekaj sto. Hitro naročite, da ne boste pozni. Naročnino za knjige je poslati v Money order, ali bančnem čeku na:

BARAGOVA PRATIKA

1857 W. 21st Place Chicago 8, Illinois

OBLAK MOVER

Naša specialnost je prevažati klavirje in ledenice. Delo garantirano in točna postrežba. Obrnite se z vsem zaupanjem do vašega starega znanca

JOHN OBLAK
1146 E. 61. St. HE 2739

Nov pogrebni dom prenovljen

Kakor smo že sporočali o prekupitvi Zimovega pogrebnega doma na 17010 Lake Shore Blvd. dalje naznanjamo, da smo po izselitvi prejšnjega lastnika prostore obnovili z novimi preprogami in zagrinjali in je od sedaj dom vsakomur na razpolago za ogled. Družina Frank Matoh, ki se nahaja v domu in ki so mnogim znani, bodo rade volje vsakemu prostore razkazali. Druge izboljšave bodo pa sledile redno, dokler ne bo dom to, kar je firma sklenila, da bo najmodernejši.

A. Grdina in Sinovi, pogrebniiki

ŽENINI IN NEVESTE!

Naša slovenska unljaka tiskarna vam tiska krasna poročna vabila po jako zmerni ceni. Priđite k nam in si izberite vzorec papirja in črk.

Ameriška Domovina
6117 St. Clair Ave. Henderson 0628